

Pakiet gotowych poprawek strony społecznej do rządowego projektu Ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (druk 1292)

wersja z dnia 08.01.2026

Pełny zakres informacji, w tym rozwinięcie uzasadnień, wyliczeń oraz porównań z aktualnym brzmieniem ustawy dostępne jest na stronie: asystencjaosobista.org

Lista poprawek

Poprawka nr 1. Art. 9. Możliwość kontynuacji korzystania z AOON po 65 rż., z limitem godzin zgodnym z godzinami przyznanymi na dzień ukończenia 65 rż.	3
Poprawka nr 2. Art. 10. Przywrócenie możliwości przenoszenia godzin asystencji osobistej pomiędzy miesiącami w obrębie całego roku kalendarzowego	5
Poprawka nr 3. Art. 21. Przywrócenie ustawowej, corocznej waloryzacji wynagrodzenia asystentów osobistych	7
Poprawka nr 4. Art. 24-26. Przywrócenie swobody wyboru asystenta osobistego po zatwierdzeniu jego kompetencji przez użytkownika	9
Poprawka nr 5. Art. 52 i 86. Wdrożenie możliwości określania przez NGO maksymalnej liczby osób użytkowników przyjmowanych do wsparcia (przy samodzielnym wyborze przez użytkownika) oraz specjalizowania się organizacji społecznych zgodnie z ich statutami według np. rodzaju niepełnosprawności	12
Poprawka nr 6. Art. 65. Zmiana sposobu finansowanie pracy koordynatora asystencji osobistej na finansowanie ze środków bezpośrednich/ merytorycznych	14
Poprawka nr 7. Art. 80 i 82. Przywrócenie jasnych gwarancji i jednolitych terminów na przekazywanie określonych transz środków: - od urzędów wojewódzkich do powiatów - od powiatów do Realizatorów	16
Poprawka nr 8. Art. 82. Przywrócenie adekwatnego poziomu kosztów obsługi dla powiatów oraz dla Realizatorów (gmin, NGO)	19
Poprawka nr 9. Art. 110 lub inny. Wprowadzenie ustawowej asystencji niegwarantowanej w miejsce obecnej programowej	24
Poprawka nr 10. Art. 10. Zwiększenie docelowej maksymalnej liczby godzin do 360h/mc poprzez kontynuację wzrostu limitu godzin o 20h co roku: od roku 2030 do 2035.	27
Poprawka nr 11. Obniżenie docelowego progu możliwości składania wniosku o ustalenie prawa do asystencji osobistej do 70 punktów w skali poziomu potrzeby wsparcia	29
Poprawka nr 12. Art. 17. Przywrócenie możliwości samodzielnego wnioskowania o ustalenie prawa do asystencji osobistej przez: - osoby ubezwłasnowolnione całkowicie oraz częściowo - osobę stale wspierającą osobę ubezwłasnowolnioną	32
Poprawka nr 13. Art. 17. Przywrócenie gwarancji możliwości korzystania przez OzN w toku ustalania prawa do asystencji osobistej ze wsparcia opiekuna prawnego lub osoby stale wspierającej	34
Poprawka nr 14. Przywrócenie maksymalnie 5-letniego okresu na który jest wydawana decyzja o ustaleniu prawa do asystencji osobistej	35
Poprawka nr 15. Art. 46. Przywrócenie realnej możliwości korzystania z asystencji osobistej (w ograniczonym zakresie) przez osoby przebywające w placówkach np. w DPSach.	37

Poprawka nr 16. Art. 112. Przywrócenie korzystania z AOON przez młodzież w wieku 13-17 lat - od 2028 r.	39
Poprawka nr 17. Art. 47. Przywrócenie zasady pomniejszania liczby godzin asystencji osobistej z tytułu rozpoczęcia korzystania z określonych usług lub placówek przez urząd wojewódzki, a nie Realizatora.	40
Poprawka nr 18. Art. 47. Przywrócenie zasady przekazywania informacji o rozpoczęciu pobytu lub korzystania z usług przez użytkownika	42
Poprawka nr 19. Art. 56. Zastosowanie zasady proporcjonalności w zakresie stosowania sankcji wykreślenia Realizatora z Rejestru Realizatorów	44
Poprawka nr 20. Art. 86. Przywrócenie zasady ogłaszania przez powiaty publicznie, odpowiednio wcześniej przed ostatecznym terminem na otwarcie naboru dla gmin/NGO - który sposób realizacji jest planowany oraz przywrócenie zakazu wymagania lub premiowania przez powiaty wkładu własnego organizacji pozarządowej	46
Poprawka nr 21. Art. 115. Przywrócenie bezpieczników czasowych w zakresie powierzania realizacji asystencji przez powiaty gminom i NGO dla pierwszego, krytycznego okresu realizacji asystencji (kwiecień - grudzień 2027)	49
Poprawka nr 22. Art. 114. Poprawienie przepisów przejściowych i końcowych - wskazujących okresy w których dana grupa osób może złożyć wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej	51
Poprawka nr 23. Art. 7. Wpisanie wprost w ramach Ustawy że system zarządzania asystencją będzie również dostępny poprzez aplikację z dostępem offline	54
Poprawka nr 24. Art. 11. Przywrócenie maksymalnej liczby godzin doradztwa wzajemnego na max 10 godzin na półrocze	56
Poprawka nr 25. Art. 40. Podwyższenie liczby przysługujących godzin supervizji	57
Poprawka nr 26. Art. 49. Wdrożenie publicznych rankingów jakości świadczenia asystencji osobistej usług na bazie ewaluacji z realizacji asystencji osobistej przez Realizatora ze strony użytkowników, asystentów, koordynatorów	58
Poprawka nr 27. Art. 61. Adekwatne wsparcie asystencji na zapleczu: Przywrócenie gwarancji właściwej jakości koordynacji i wsparcia koordynatora	60
Poprawka nr 28. Art. 66. Urealnienie zakresu zadań koordynatora asystencji osobistej oraz Realizatora	62
Poprawka nr 29. Art. 82. Wdrożenie wzoru umowy pomiędzy powiatem a NGO na realizację Asystencji osobistej oraz cyfryzacja procesu zawierania umów pomiędzy powiatem a NGO - w ramach systemu Zarządzania AOON	64
Poprawka nr 30. Art. 83. Przywrócenie realnego wsparcia dla OzN w złożeniu wniosku o Asystencję przez powiat w miejscu zamieszkania OzN - na wniosek osoby	66
Poprawka nr 31. Art. 89. Wdrożenie realnego mechanizmu skargowego dla OzN oraz asystentów, realizowanego w ramach Systemu zarządzania AOON	68
Poprawka nr 32. Art. 104. Zapisanie obligatoryjnego charakteru ubezpieczenia chorobowego dla asystentów osobistych	69
Poprawka nr 33. Przywrócenie możliwości samozarządzania	70
Poprawka nr 34. Wdrożenie/doprecyzowanie odpowiedzialności użytkownika oraz asystenta osobistego za sytuację celowego niewłaściwego wykorzystania środków na realizację asystencji osobistej	72

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

W Art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

“Jeżeli osoba, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nabyła prawo do asystencji osobistej przed ukończeniem 65. roku życia, jest uprawniona do korzystania z asystencji osobistej po ukończeniu 65. roku życia.

W takim przypadku liczba przyznawanych godzin asystencji nie może przekroczyć liczby godzin przyznaných na dzień ukończenia 65. roku życia.”

U Z A S A D N I E N I E

Odbieranie asystencji osobistej osobie z niepełnosprawnością, po tym jak dzięki niej zaczęła ponownie żyć niezależnie, jest niezwykle okrutne i niesprawiedliwe społecznie. Ponadto de facto uniemożliwi utrzymanie aktywności zawodowej osób, które dzięki asystencji zaczęły być aktywne w tym także zawodowo. Ograniczenie sprawności osoby do tej pory sprawnej, związane z naturalnym starzeniem się organizmu, wymaga zapewnienia usług opiekuńczych i wspierających na pewnym etapie życia. Asystencja osobista to usługa dająca osobie z niepełnosprawnością szansę na realizację niezależnego życia.

Zasada możliwości kontynuacji korzystania z asystencji osobistej jest ogólnosiwiatowym standardem - wszystkie kraje z systemową asystencją to prawo stosują.

Ponadto - wzorem choćby Szwecji - godziny wsparcia po 65 r.ż. nie mogą przekroczyć liczby godzin, które osoba otrzymała w decyzji na dzień ukończenia 65 r.ż.

Koszty poprawki będą widoczne realnie dopiero od 2030 roku, i będą zwiększać się stopniowo i w bardzo powolnym tempie (roczny wzrost kosztów o ok. 1,5-2%)

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 10 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

“2. Godziny asystencji osobistej niewykorzystane w danym miesiącu mogą zostać wykorzystane w kolejnych miesiącach roku kalendarzowego, w którym zostało przyznane prawo do asystencji osobistej, w terminie do dnia 31 grudnia danego roku.”

2) W art. 10 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

“3. Suma niewykorzystanych godzin asystencji osobistej, które mogą być wykorzystywane w kolejnych miesiącach, nie może każdorazowo przekroczyć dwukrotności przyznanej miesięcznej liczby godzin asystencji osobistej.

U Z A S A D N I E N I E

Możliwość elastycznego wykorzystywania godzin wsparcia przy tak niskim ich limicie (w krajach europejskich z asystencją osobistą limit godzin wynosi od 372h miesięcznie, jak w Czechach, do wersji bezlimitowych, jak w Słowenii czy Szwecji, a zatem nawet ponad 800h miesięcznie), daje minimalną możliwość racjonalnego ich wykorzystywania, np. w ramach turnusu rehabilitacyjnego (w innym wypadku dana osoba nie będzie mogła z niego skorzystać).

Poprawka pozwala na racjonalne wykorzystanie godzin w ramach jednego roku kalendarzowego i elastycznie dostosować wsparcie do zmiennych potrzeb użytkowników. Potrzeby te są czasem większe, np. przy wyjazdach różnego typu (w tym na turnusy rehabilitacyjne), a czasem mniejsze, np. gdy przebywają krótkoterminowo w szpitalu. Dzięki temu osoby korzystające z asystencji nie tracą przysługujących godzin w okresach mniejszego zapotrzebowania, a wsparcie staje się bardziej efektywne i realnie odpowiada ich indywidualnemu rytmowi życia.

Poprawka nie jest związana z kosztami, z racji na to, że pozwala efektywnie wykorzystać już przyznany danej osobie zakres godzin asystencji osobistej, w sposób elastyczny, co jest jednym z fundamentalnych założeń asystencji osobistej (dopasowanie do potrzeb osoby z niepełnosprawnością).

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

W art. 21 dodaje się ustępy 7-10:

“7. Stawki godzinowe, o których mowa w ust. 5, podlegają corocznej waloryzacji, począwszy od dnia 1 stycznia każdego roku kalendarzowego, co najmniej o prognozowany wskaźnik przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej na rok poprzedzający, zawarty w projekcie ustawy budżetowej ogłoszonym do dnia 30 września roku poprzedzającego.

8. Przy waloryzacji, o której mowa w ust. 6, uwzględnia się także różnicę pomiędzy wskaźnikiem prognozowanym a wskaźnikiem rzeczywistego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w roku poprzednim, ogłoszonym przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

9. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza, w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, do dnia 15 października każdego roku, wysokość stawek godzinowych asystencji osobistej obowiązujących od dnia 1 stycznia roku następnego, z uwzględnieniem zasad, o których mowa w ust. 5 i 7.

10. Na podstawie obwieszczenia, o którym mowa w ust. 7, wojewoda aktualizuje wysokość stawek w systemie informatycznym, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1.”

U Z A S A D N I E N I E

Praca asystenta osobistego jest szczególna, ponieważ otwiera nową szansę na aktywizację zawodową w zawodzie pomocowym. Wymaga ona wyjątkowej dyspozycyjności, często w niestandardowych godzinach. Pozbawienie wynagrodzenia za usługi asystenckie waloryzacji, oznacza poważne zmniejszenie atrakcyjności tej pracy już w momencie uruchomienia usługi, co znacząco utrudni znalezienie kandydatów chętnych do podjęcia zatrudnienia jako asystenci osobiści, szczególnie na dłuższy czas.

Gwarancja ustawowej waloryzacji była zapisana jeszcze w wersji ustawy rządowej z dnia 29 sierpnia 2025, wobec czego od strony kosztów w pełni mieści się w ramach OSR zaakceptowanego przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów w listopadzie 2024 r., któremu przewodniczył Minister Finansów. OSR w tym brzmieniu zawierał ustawową waloryzację. Gwarancja waloryzacji była zawarta również w ramach kolejnych wersji Ustawy oraz OSR prezentowanych m.in. w grudniu 2024 roku, jak również w lutym, kwietniu oraz sierpniu 2025.

Ponadto zapewnienie waloryzacji stawek i tak będzie konieczne, jednakże przywrócenie jej do tekstu ustawy pozwoli uniknąć znaczących napięć społecznych związanych z corocznym domaganiem się waloryzacji stawek, jak również ryzyka degradacji jakości usługi i braku chętnych do pełnienia roli asystentów osobistych.

Poprawka stanowi przywrócenie w tym zakresie wersji kosztów ustawy rządowej z 29 sierpnia 2025 r.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 24: w ust. 1:

- a) skreśla się pkt 9 i 10,
- b) pkt 11 otrzymuje oznaczenie pkt 9;

2) uchyla się ust. 3.

3) Art. 25 otrzymuje brzmienie:

„1. Asystent osobisty może zostać:

wskazany i wybrany przez użytkownika, albo

wskazany przez realizatora i następnie wybrany przez użytkownika

– na zasadach określonych w art. 79.

2. Realizator wskazuje asystenta osobistego, który posiada:

kwalifikacje zawodowe: asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekuna osoby starszej, opiekuna medycznego, pedagoga, psychologa, terapeuty zajęciowego, pracownika socjalnego, pielęgniarki, położnej, ratownika medycznego, fizjoterapeuty, albo

co najmniej 6-miesięczne, udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniego wsparcia osobom z niepełnosprawnościami.

4) W art. 26 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Asystent osobisty przed rozpoczęciem świadczenia asystencji osobistej jest zobowiązany odbyć:

- szkolenie ogólne oraz przeszkolenie z ewakuacji osób z niepełnosprawnościami;
- szkolenie z pierwszej pomocy, jeżeli w decyzji o przyznaniu prawa do asystencji osobistej określono obowiązek odbycia tego szkolenia.”

\

U Z A S A D N I E N I E

Celem poprawki jest usunięcie nadmiernych barier formalnych w dostępie do zawodu asystenta osobistego, przy jednoczesnym zachowaniu wysokich standardów bezpieczeństwa użytkowników asystencji osobistej.

Zamierzeniem jest wdrożenie modelu, który jest standardem na całym świecie i w każdym państwie, które wdrożyło systemową asystencję osobistą, jak również który sprawdził się w praktyce przez wiele lat w ramach Programu Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością,

a także w ramach wieloletniej realizacji funduszy unijnych zarówno w perspektywie unijnej 2014-2020, jak i obecnej perspektywie 2021-2027.

Obowiązujące brzmienie art. 24 ust. 1 pkt 9 i 10 w praktyce wyklucza z możliwości pełnienia funkcji asystenta osobistego wiele osób, które faktycznie mają znaczące, praktyczne doświadczenie we wspieraniu osób z niepełnosprawnościami, lecz nie mogą udokumentować go w wymaganej ustawowo formie (konkretna umowa, ściśle określony wymiar godzin). Dotyczy to w szczególności:

- sąsiadów, znajomych i osób z lokalnej społeczności, które od lat wspierają osoby z niepełnosprawnościami w sposób nieformalny,
- byłych opiekunów faktycznych (np. rodziców lub innych bliskich po zakończeniu opieki nad własnym członkiem rodziny), którzy chcieliby wykorzystać swoje doświadczenie jako asystenci innych użytkowników.

W warunkach wielu samorządów – zwłaszcza mniejszych – rygorystyczne wymogi dotyczące kwalifikacji i doświadczenia oznaczają ryzyko braku kandydatów na asystentów, mimo istnienia realnych zasobów osób gotowych do świadczenia wsparcia.

Asystencja osobista jest usługą opartą na zaufaniu, relacji i dopasowaniu do indywidualnych potrzeb użytkownika. To użytkownik (i ew. jego bliscy) jest najlepszym gwarantem oceny kompetencji danej osoby do tego, aby pełnić wobec osoby z niepełnosprawnością funkcję asystenta osobistego.

Dlatego poprawka wprowadza jasne rozróżnienie:

- jeżeli asystenta wskazuje realizator – zgodnie z nowym art. 25 ust. 2 – musi on posiadać określone kwalifikacje zawodowe lub co najmniej 6-miesięczne, udokumentowane doświadczenie w udzielaniu wsparcia osobom z niepełnosprawnościami;
- jeżeli asystenta wskazuje użytkownik, decydujące znaczenie ma autonomia użytkownika i zaufanie do wybranej osoby, przy zachowaniu wymogów szkoleniowych przed rozpoczęciem świadczenia usług.

Jednocześnie zmiana art. 26 ust. 1 w sposób przejrzysty przesądza, że każdy asystent osobisty – niezależnie od ścieżki wyboru – przed rozpoczęciem świadczenia asystencji musi odbyć szkolenie ogólne, przeszkolenie z ewakuacji osób z niepełnosprawnościami oraz, w razie określenia takiego obowiązku w decyzji, szkolenie z pierwszej pomocy. Gwarantuje to zachowanie standardu bezpieczeństwa użytkowników, bez tworzenia zbędnych barier na etapie rekrutacji i wpisu do rejestru.

Brak wdrożenia tego zakresu poprawki oznacza tworzenie kolejnych barier dla możliwości wpisu do Rejestru Asystentów, co dodatkowo rażąco spowolni proces z powodów proceduralnych i organizacyjnych.

Optymalną i racjonalną ścieżką jest to, aby, tak jak we wcześniejszych wersjach projektu rządowego, odbycie szkolenia było możliwe w dowolnym momencie przed podpisaniem kontraktu.

Całość poprawki jest neutralna z punktu widzenia skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, a w praktyce może ułatwić skuteczną rekrutację asystentów osobistych i sprzyjać pełniejszemu wykorzystaniu środków przeznaczonych na asystencję osobistą.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Poprawka nr 5. Art. 52 i 86. Wdrożenie możliwości określania przez NGO maksymalnej liczby osób użytkowników przyjmowanych do wsparcia (przy samodzielnym wyborze przez użytkownika) oraz specjalizowania się organizacji społecznych zgodnie z ich statutami według np. rodzaju niepełnosprawności

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 52 ust. 3 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

“wskazanie gmin, na których terenie zobowiązuje się zapewnić świadczenie asystencji osobistej, oraz maksymalnej liczby osób, dla których zobowiązuje się zapewnić świadczenie asystencji osobistej. We wniosku można także wskazać symbole przyczyn niepełnosprawności osób, dla których zobowiązuje się zapewnić świadczenie asystencji osobistej;”.

2) W art. 86 ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

“rodzaju zadań powierzonych do realizacji, w tym czy powierzenie realizacji asystencji osobistej jest dzielone na części, a jeżeli tak – sposobie tego podziału”

U Z A S A D N I E N I E

Aktualne brzmienie ustawy zakłada, że Realizator będący organizacją społeczną jest zobowiązany do zapewnienia wsparcia wszystkim użytkownikom, którzy go wybiorą jako niezależnego realizatora, jeśli tylko zadeklaruje realizację asystencji osobistej na danym obszarze (który może obejmować np. całe miasto wojewódzkie).

Wobec tego niezbędne jest racjonalizatorskie wprowadzenie możliwości określania przez NGO maksymalnej liczby użytkowników oraz specjalizacji zgodnie ze statutem. Pozwala to dostosować zakres wsparcia do realnych zasobów organizacji, co zwiększa bezpieczeństwo i jakość świadczonych usług. Organizacje mają w statutach jasno określone cele i grupy odbiorców, a nie wszystkie wspierają osoby z każdą niepełnosprawnością, dlatego brak takiej możliwości praktycznie wykluczyłby je z udziału w świadczeniu usług, mimo że mogłyby oferować wsparcie wysokiej jakości w swoim obszarze specjalizacji.

Całość poprawki jest neutralna z punktu widzenia skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, a w praktyce może ułatwić skuteczną rekrutację asystentów osobistych i sprzyjać pełniejszemu wykorzystaniu środków przeznaczonych na asystencję osobistą.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

Art 65 otrzymuje brzmienie:

- “1. Koordynator asystencji osobistej jest zatrudniany przez realizatora albo wyznaczany przez realizatora spośród osób przez niego zatrudnianych.
2. Wynagrodzenie koordynatora asystencji osobistej wynosi przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
3. Wynagrodzenie koordynatora asystencji osobistej nie wlicza się w koszty obsługi i jest finansowane z budżetu państwa.””

U Z A S A D N I E N I E

Celem poprawki jest urealnienie trudnej i bardzo odpowiedzialnej pracy koordynatora asystencji osobistej i w efekcie zapewnienie, że system będzie właściwie działał - w szczególności w zakresie b. trudnego i czasochłonnego organizowania zastępstw za asystentów osobistych, w tym w sytuacjach losowych.

Ponadto koordynator asystencji osobistej nie powinien mieć wynagrodzenia niższego niż asystent osobisty, a według aktualnej ustawy nie ma innej możliwości.

Przykład uregulowania wynagrodzenia w ustawie:

Wynagrodzenia sędziów i prokuratorów należą do najlepiej uregulowanych systemów opartych na przeciętnym wynagrodzeniu w gospodarce narodowej. Zgodnie z art. 123 § 1 ustawy Prawo o prokuraturze oraz odpowiednimi przepisami o ustroju sądów, podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego w danym roku stanowi przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane przez Prezesa GUS w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski”.

Całość poprawki jest neutralna z punktu widzenia skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, a w praktyce może ułatwić skuteczną rekrutację asystentów osobistych i sprzyjać pełniejszemu wykorzystaniu środków przeznaczonych na asystencję osobistą.

Poprawka o estymowanym koszcie ok. 3-4% kosztów ustawy (aktualny zakres niedoszacowania pracy koordynatora asystencji osobistej, przy założeniu niezależnego wzrostu kosztów obsługi pokrywającego koszty administracyjne (praca koordynatora asystencji osobistej jest w rzeczywistości kosztem stricte merytorycznym). Analogia kosztowa – aktualne średnie wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej według danych GUS: 8771,70 zł brutto na etat na miesiąc.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Poprawka nr 7. Art. 80 i 82. Przywrócenie jasnych gwarancji i jednolitych terminów na przekazywanie określonych transz środków:
- od urzędów wojewódzkich do powiatów
- od powiatów do Realizatorów

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

1) W art 80 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W przypadku gdy Powiat realizuje asystencję osobistą w sposób określony w art 82 ust. 4 zatwierdza on raport, o którym mowa w ust. 4, w terminie 5 dni roboczych od dnia zatwierdzenia raportu przez realizatora.”

2) W art. 82 po pkt 10 dodaje się punkty 11-18:

„11. Na podstawie zatwierdzenia raportu przez powiat, o którym mowa w art 80 ust. 6, powiat przekazuje środki na asystencję osobistą na wyodrębniony rachunek bankowy realizatora w terminie 3 dni roboczych od dnia zatwierdzenia raportu przez powiat.

12. Na podstawie zatwierdzenia raportów, o których mowa w art 80 ust. 5 i 7 wojewoda przekazuje środki na asystencję osobistą na wyodrębniony rachunek bankowy powiatu w terminie 3 dni roboczych od 21 dnia miesiąca następującego po miesiącu wykonania usługi.

13. Podstawę naliczenia środków, o których mowa w ust. 1, stanowią:

- a) iloczyn liczby godzin asystencji osobistej wynikającej z poszczególnych kontraktów trójstronnych zawartych do 20 dnia kalendarzowego danego miesiąca oraz stawek asystencji osobistej zawartych w poszczególnych kontraktach;
- b) ryczałt administracyjno-organizacyjny w wysokości 12% wartości, o której mowa w pkt 1;
- c) środki na szkolenie z zakresu pierwszej pomocy, w przypadku gdy dany asystent osobisty nie odbył takiego szkolenia, a obowiązek jego odbycia został wskazany w kontrakcie trójstronnym;
- d) środki na instruktaż specjalistyczny, o którym mowa w art. 46 ust. 2, w przypadku gdy obowiązek jego odbycia został wskazany w kontrakcie trójstronnym.

14. W przypadku zawarcia kontraktu po 20 dniu kalendarzowym danego miesiąca, środki, o których mowa w ust. 1, przekazywane są w kolejnej transzy.

15. Wojewoda, w systemie informatycznym, o którym mowa w art. 6 ust. 1, za każdy miesiąc porównuje wartość godzin asystencji osobistej, powiększonych odpowiednio o wartość ryczałtu, o którym mowa w ust. 10 pkt 2, przewidzianych do realizacji na podstawie

obowiązujących kontraktów trójstronnych z wartością godzin faktycznie zrealizowanych i zatwierdzonych w systemie na podstawie raportów, powiększonych odpowiednio o wartość ryczału, o którym mowa w ust. 13 pkt 2.

16. Do wartości godzin przewidzianych w kontraktach, o której mowa w ust. 12, wlicza się również niewykorzystane godziny z poprzednich miesięcy, jeżeli mogą być zrealizowane w kolejnych miesiącach zgodnie z limitem godzin przypisanym danej osobie uprawnionej do asystencji osobistej.

17. Wojewoda, w systemie informatycznym, o którym mowa w art. 6 ust. 1, pomniejsza kolejną transzę środków o różnicę między wartością godzin przewidzianych w kontraktach, powiększonych odpowiednio o wartość ryczału, o którym mowa w ust. 13 pkt 2, a wartością faktycznie zrealizowanych i zatwierdzonych godzin, powiększonych odpowiednio o wartość ryczału, o którym mowa w ust. 13 pkt. 2.

18. Pomniejszenie, o którym mowa w ust. 14, obejmuje również proporcjonalną część ryczału, o którym mowa w ust. 13 pkt 2, przypisaną do niezrealizowanej części usług.”

U Z A S A D N I E N I E

Przywrócenie jasnych i jednolitych terminów przekazywania transz środków, w tym standardowych dla usług społecznych, transz zaliczkowych, usprawnia planowanie działań i zapewnia płynność finansową zarówno powiatów, jak i Realizatorów. Kluczowe jest, aby środki trafiały do realizatora, a w konsekwencji do asystenta na czas, ponieważ organizacje pozarządowe nie są w stanie finansować wynagrodzeń z własnych środków, a jednostki samorządowe często również nie mają możliwości

Przepisy dotyczące minimalnego wynagrodzenia za pracę (Dz.U.2024.1773, art. 8a) gwarantują, że osoby wykonujące zlecenia lub świadczące usługi, w tym asystenci osobiści, otrzymują wynagrodzenie nie niższe niż minimalna stawka godzinowa, ustalana zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Wynagrodzenie to przysługuje każdej osobie wykonującej zlecenie lub usługę, nie można się go zrzec ani nie może być przenoszone, a jego wypłata musi następować w formie pieniężnej co najmniej raz w miesiącu przy umowach dłuższych niż miesiąc.

W kontekście systemu asystencji osobistej przepis ten podkreśla konieczność terminowej wypłaty wynagrodzeń, co jest podstawą stabilności pracy asystentów i funkcjonowania całego systemu wsparcia. Niewywiązywanie się z tego obowiązku narusza prawo i zagraża ciągłości świadczenia usług dla użytkowników.

Poprawka bezkosztowa, posiadająca w rzeczywistości pozytywny wpływ na całościowe wdrażanie ustawy, w tym koszty, z racji na wprowadzenie jednoznacznych, klarownych i stabilnych terminów realizacji obowiązków przekazywania środków i minimalizacja m.in. ryzyka dochodzenia należności z tytułu opóźnień w realizacji obowiązków wypłaty wynagrodzeń.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Aby lepiej zrozumieć ideę konieczności uregulowania gwarancji przekazywania środków warto wziąć pod uwagę brzmienie z ustawy rządowej w tym zakresie przekazanej na SKRM w kwietniu 2025:

“Art. 75. 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje realizatorowi comiesięcznie transzę zaliczki środków na pokrycie kosztów świadczenia usług asystencji osobistej za dany miesiąc.
(...)”

7. Raporty, o których mowa w ust. 6, zatwierdzane są przez wojewodów w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu wykonania usługi.

8. Na podstawie raportów, o których mowa w ust. 7 wojewoda sporządza i zatwierdza, w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, zbiorcze listy wypłatowe, w terminie wskazanym w ust. 7.

9. Na podstawie listy wypłatowej, o której mowa w ust. 8, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje środki na asystencję osobistą na wyodrębniony rachunek bankowy realizatora, a użytkownikowi samozatrudniającemu asystenta osobistego – na wyodrębniony

Rachunek bankowy użytkownika, w terminie 3 dni roboczych od 21 dnia miesiąca następującego po miesiącu wykonania usługi.

10. Podstawę naliczenia środków, o których mowa w ust. 1, stanowią:

- 1) iloczyn liczby godzin asystencji osobistej wynikającej z poszczególnych kontraktów trójstronnych zawartych do 20 dnia kalendarzowego danego miesiąca oraz stawek asystencji osobistej zawartych w poszczególnych kontraktach;
- 2) ryczałt organizacyjno-koordynacyjny w wysokości 7% wartości, o której mowa w pkt 1;”

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

W art. 82 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

“Koszty obsługi zadania zleconego wynoszą 12% przekazanej należnej dotacji na asystencję osobistą, obejmującej środki na wypłaty wynagrodzeń asystentów osobistych wraz z należnymi składkami i wpłatami realizatora.””

ust. 9 otrzymuje brzmienie:

“Środki otrzymane na realizację asystencji osobistej przez podmioty, o których mowa w art. 52 ust. 1, albo środki otrzymane na realizację asystencji osobistej przez gminy nie mogą być niższe niż 8 % przekazanej należnej dotacji na asystencję osobistą, obejmującej środki na – 54 – wypłaty wynagrodzeń asystentów osobistych wraz z należnymi składkami i wpłatami realizatora”

UZASADNIENIE

Zgodnie z dokładnymi analizami nakładów pracy przy realizacji asystencji osobistej, zrealizowanych przez praktyków asystentów osobistej i zawartych przez stronę społeczną w skróconej oraz pełnej wersji Uzasadnienia dla konieczności poprawek w zakresie kosztów obsługi w ramach Pakietu propozycji poprawek strony społecznej do Ustawy o asystencji osobistej wynika, że:

- Koszty obsługi dla powiatów powinny racjonalnie wynosić co najmniej 12%
- Koszty obsługi dla Realizatorów powinny racjonalnie wynosić co najmniej 8% albo 9%

Brak wdrożenia poprawki stanowi podważenie wdrażalności ustawy.

Nastąpiło bowiem w ramach projektu rządowego podwójne obcięcie środków na koordynację z zakresu ok. 10% (w sytuacji gdy praca koordynatora asystencji była formalnie liczona jako koszt merytoryczny, osobny) na 4%, a w przypadku Realizatorów - z zakresu ok. 8% na 2%, co w praktyce sprawiło, że realizacja ustawy w tym zakresie nie będzie możliwa.

Jednocześnie należy zauważyć, że:

- w Programie AOON dla NGO jest poziom kosztów obsługi wynoszący 10% i to bez tak szerokiego zakresu obowiązków;

- w ramach funduszy unijnych w perspektywie 2021-2027 procent środków na koszty obsługi w projektach społecznych wynosi między 10% a 25%, a wszelkie koszty merytoryczne, jak koordynator asystencji, są kosztem merytorycznym, poza kategorią kosztów obsługi;
- w ramach zadań zleczanych PFRON, w tym obejmujących asystencję osobistą, koszty obsługi wynoszą pomiędzy 12% a 20% i tak samo, jak w przypadku funduszy unijnych, osoby merytoryczne są finansowane w ramach kosztów bezpośrednich.

Asystencja osobista to nie świadczenie jak np. świadczenie wychowawcze 800+, ale rozbudowany system wymagający merytorycznej obsługi, a nie jedynie administracyjnej.

Dlatego niezbędne jest zastosowanie analogii do działań finansowanych w ramach PFRON oraz ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wzrost kosztów obsługi z obecnych 4% do 12%, które stanowią minimalny koszt obsługi przy którym można zapewnić faktyczną realizowalność usługi asystencji osobistej, oznacza - nawet w perspektywie 10 lat - wzrost kosztów jedynie o ok. 3,45 mld zł wobec aktualnych kosztów ustawy.

Należy także nadmienić, że wyższe poziomy kosztów obsługi były zapisane jeszcze w wersji ustawy rządowej z dnia 29 sierpnia 2025, wobec czego od strony kosztów w pełni mieści się w ramach OSR z tego dnia, jak i przede wszystkim OSR zaakceptowanego przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów w listopadzie 2024 r., któremu przewodniczy Minister Finansów.

Wyższe koszty obsługi były zawarte również w ramach kolejnych wersji Ustawy oraz OSR prezentowanych m.in. w grudniu 2024 roku, jak również w lutym, kwietniu oraz sierpniu 2025.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. W sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Z 2002 r. Poz. 2039 oraz z 2004 r. Poz 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, W tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. O zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Z 2023 r. Poz. 334).

Dalsze uzasadnienie dla konieczności wdrożenia poprawek w zakresie kosztów obsługi, wersja skrócona

1. Podstawa prawna i zakres analizy

Analiza została przygotowana w oparciu o zapisy projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (AOON, szczególnie Art. 61 i 66), które określają zakres obowiązków realizatora oraz czas i charakter pracy administracyjnej i koordynacyjnej. Zestawiono to z obsługą świadczenia wychowawczego 800+, realizowanego przez ZUS i gminy. Porównanie skupia się na faktycznym zapotrzebowaniu godzinowym, liczbie administracyjnych zadań oraz kosztach przewidzianych w ustawie na jednego beneficjenta.

Realny Czas Pracy vs. Realia prawne

Poniżej przeanalizowano szczegółowo zakres obowiązków wynikających z ustawy i realny czas pracy jaki wynika z dotychczasowych praktyk realizacyjnych. Faktyczny czas potrzebny do obsługi to 12-37 godzin na uczestnika miesięcznie (w zależności od stopnia złożoności obsługi wynikającej m.in. z niepełnosprawności) co daje efektywną stawkę godzinową pomiędzy 4 a 13 zł brutto (ustawa zakłada koszt 216 zł na uczestnika). Minimalna stawka godzinowa w 2025 roku wynosi 30,50 brutto.

2. Faktyczny czas pracy na jednego beneficjenta

AOON – Asystencja osobista (szeroka analiza na końcu dokumentu)

- Średni miesięczny czas pracy administracyjnej i koordynacyjnej przypadającej na jednego uczestnika: **12–37 godzin** (w zależności od stopnia złożoności, liczby asystentów i indywidualnych potrzeb osoby z niepełnosprawnością).
 - Standardowy przypadek (20–80 h asystencji): **12–15 godz.**
 - Złożony przypadek (180–240 h): **19–25 godz.**
 - Najtrudniejsze przypadki (zespół asystentów, czynności specjalistyczne, alternatywna komunikacja): **27–37 godz.**
 - Dodatkowo onboarding i wdrożenie: **4–6 godz. na początku współpracy**
- Praca administracyjna obejmuje:
 - Zawieranie kontraktu, dokumentację, harmonogramowanie usługi
 - Rozliczenia wynagrodzeń, ZUS, podatków, OC
 - Koordynację zespołu asystentów
 - Monitoring pracy, ewidencję godzin, urlopów, rozliczenie wsparcia
 - Organizację szkoleń, ewaluację jakości, mediacje, organizację zastępstw
 - Indywidualny kontakt minimum raz w miesiącu z każdym użytkownikiem
 - Obsługę kontroli urzędowych, raportowanie, regularne audyty

800+ – Świadczenie wychowawcze

- Szacowany średni czas pracy administracyjnej na jednego beneficjenta: **kilka–kilkanaście minut miesięcznie.**

- Pracownicy obsługują **setki–tysiące osób miesięcznie**.
- Główne zadania:
 - Weryfikacja uprawnień i kryterium dochodowego
 - Sprawdzanie obecności dziecka w szkole
 - Obsługa wniosków, decyzji, kontakt głównie elektroniczny/telefoniczny
 - Zadania zautomatyzowane, masowe, scentralizowane w systemie ZUS

3. Tabela porównawcza

<i>Kategoria</i>	AOON (Asystencja Osobista)	Świadczenie 800+
<i>Średni czas pracy/mies.</i>	12–37 godz.	0,25–1 godz.
<i>Ilość zadań na beneficjenta</i>	kilkanaście–kilkadziesiąt	1–2
<i>Charakter pracy</i>	indywidualna, kompleksowa	masowa, zautomatyzowana
<i>Kontakt z beneficjentem</i>	pogłębiony, cykliczny, osobisty	elektroniczny, sporadyczny
<i>Weryfikacja i kontrola</i>	ciągła, szczegółowa	automatyczna, okresowa
<i>Obsługa zespołu asystentów</i>	często wymagane	nie dotyczy
<i>Możliwość automatyzacji</i>	ograniczona	bardzo wysoka
<i>Finansowanie administracyjne</i>	realny koszt znacznie przekracza budżet	budżet pokrywa faktyczne koszty

4. Analiza finansowa – budżet vs. realny koszt (na jednego beneficjenta/miesiąc)

<i>Profil użytkownika</i>	Budżet ustawowy [zł]	Realny koszt [zł]	Niedobór finansowy [zł]
<i>A: 20h/mies</i>	48,22	372,60	324,38
<i>B: 80h/mies</i>	192,86	447,00	254,14
<i>C: 180h/mies</i>	216,00	558,90	342,90
<i>D: 240h/mies</i>	216,00	745,20	529,20

<i>E: AAC</i>	216,00	670,80	454,80
<i>F: małoletni</i>	144,65	521,70	377,05

- Ustawa przewiduje **4% dotacji (max 216 zł miesięcznie)** na obsługę administracyjną jednej osoby
- Faktyczny koszt obsługi wynosi **372–745 zł** dla typowych profili, czyli od 57% do nawet 87% realnego zapotrzebowania pozostaje niepokryte
- Efektywne stawki godzinowe dla obsługi (3,9–13 zł brutto) są wielokrotnie niższe niż minimalne wynagrodzenie krajowe (ok. 30 zł brutto/h w 2025 roku)

5. Wnioski końcowe

1. **AOON wymaga od 12 do 37 godzin miesięcznie na jednego beneficjenta** – to ok. 40–100 razy więcej niż świadczenie 800+, dla którego obsługa zamyka się w kilku minutach.
2. Charaktery obsługi są diametralnie różne: AOON to praca indywidualna, cykliczna, złożona, a 800+ – procedura masowa, centralnie nadzorowana, zautomatyzowana.
3. **Budżet przewidziany w ustawie na AOON jest zdecydowanie niewystarczający:** pokrywa jedynie niewielką część faktycznych kosztów obsługi, zmuszając realizatorów do szukania dodatkowych źródeł finansowania lub ograniczania jakości usług.
4. W praktyce, założone w ustawie środki (maks. 216 zł) nie pozwalają na legalne zatrudnienie wykwalifikowanych pracowników czy zapewnienie odpowiedniej jakości obsługi.
5. Niezbędna jest pilna rewizja budżetu, zróżnicowanie finansowania i podwyższenie limitu, tak by rzeczywiście odpowiadał rzeczywistym kosztom i zakresowi pracy nałożonej przez ustawodawcę.

AOON to usługa społeczna, której prawidłowa realizacja wymaga znacznie większych nakładów organizacyjnych i finansowych niż świadczenia masowe typu 800+. Tego nie zmienia żaden stopień automatyzacji – usługa jest skomplikowana i zindywidualizowana, z poważnymi konsekwencjami społecznymi w przypadku błędów lub niedofinansowania.

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

Dodaje się artykuł o brzmieniu:

“1. Powiat organizuje asystencję osobistą finansowaną ze środków Funduszu Solidarnościowego dla:

1) dzieci od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności - konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz

2) osób z niepełnosprawnościami posiadających orzeczenie:

a) o znacznym stopniu niepełnosprawności albo

b) o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo

c) traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi w lit. a i b, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

2. Środki na organizację wsparcia, o którym mowa w ust. 1 są przekazywane powiatowi z Funduszu Solidarnościowego na podstawie algorytmu określonego przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia.

3. Algorytm, o którym mowa w ust. 2, uwzględnia w szczególności liczbę mieszkańców powiatu.

4. Minister do spraw zabezpieczenia społecznego określa w drodze rozporządzenia zasady ubiegania się o asystencję osobistą, realizowanej na podstawie tego artykułu, i przyznawania jej osobom z niepełnosprawnościami.

5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego organizuje konkurs ofert dla podmiotów wpisanych do Rejestru Realizatorów, na realizację usług asystencji osobistej dla osób, wskazanych w ust. 1.

6. Konkurs, o którym mowa w ust. 5, ma charakter wieloletni.

7. Konkursy, o których mowa w ust. 5, minister właściwy ogłasza co najmniej na 5 miesięcy przed końcem zadań realizowanych na podstawie poprzedniego konkursu.

8. Maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej świadczonej na podstawie tego artykułu wynosi 120 godzin.

9. Osoba z niepełnosprawnością nie może korzystać równocześnie z asystencji osobistej organizowanej na podstawie niniejszego artykułu przez powiat oraz w ramach konkursu, o którym mowa w ust. 6.

10. Do asystencji osobistej realizowanej na podstawie tego artykułu stosuje się odpowiednio artykuły XYZ Ustawy.”

U Z A S A D N I E N I E

Celem poprawki jest zapewnienie, aby wejście w życie Ustawy o asystencji osobistej uprościło system, a nie znacząco utrudniło jego rozumienie zarówno dla urzędników jak i realizatorów, samych osób z niepełnosprawnościami oraz społeczeństwa.

Aktualne brzmienie ustawy zakłada powstanie pełnoprawnej asystencji ustawowej oraz - nie uregulowanej na poziomie ustawowym pod kątem zasad i wobec czego funkcjonującej zupełnie inaczej - “pseudoasystencji” programowej oraz “pseudoasystentów” programowych.

Poprawka ma na celu przeciwdziałanie chaosowi wynikającemu z tworzenia dwóch równoległych, diametralnie różniących się od siebie pod względem zasad, możliwości i zakresu działań - rodzajów asystencji - "asystencji dwóch prędkości" czyli "pseudoasystencji programowej" i funkcjonowaniem “pseudoasystentów osobistych programowych” obok ustawowych asystentów osobistych.

Efekty poprawki:

- brak dodatkowych kosztów
- asystencja ukierunkowana na osoby, które w danym roku nie mogą skorzystać z ustawowej AOON
- jednolitość zasad z asystencją ustawową
- zadanie zlecone z zakresu adm. rządowej, obligatoryjne dla powiatów
- podział środków według publicznie ogłoszonego algorytmu na bazie podziału populacyjnego
- zapewnienie ciągłości wsparcia
- umożliwienie asystentom osobistym w ramach asystencji dotychczas programowej - wykonywania czynności medycznych
- uniknięcie procedur konkursowych
- uniknięcie chaosu w zakresie dwóch teoretycznie identycznych form działających według drastycznie innych zasad

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 10 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

“Art. 10. 1. Asystencję osobistą ustala się miesięcznie w wymiarze:

- 1) od 20 do 360 godzin – w przypadku osób, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1;
- 2) od 20 do 120 godzin – w przypadku osób, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2.”

2) Art. 113 otrzymuje brzmienie:

“1. Maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej w przypadku osób, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, w:

- 1) 2027 r. wynosi 200 godzin;
- 2) 2028 r. wynosi 220 godzin;
- 3) 2029 r. wynosi 240 godzin;
- 4) 2030 r. wynosi 260 godzin;
- 5) 2031 r. wynosi 280 godzin;
- 6) 2032 r. wynosi 300 godzin;
- 7) 2033 r. wynosi 320 godzin;
- 8) 2034 r. wynosi 340 godzin.

2. Maksymalna miesięczna liczba godzin asystencji osobistej w przypadku osób, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2, w:

- 1) 2031 r. wynosi 80 godzin;
- 2) 2032 r. wynosi 100 godzin.”

U Z A S A D N I E N I E

Asystencja osobista w innych krajach ma znacznie wyższe limity godzin:

Szwecja - brak górnego limitu godzin, co wydaje się oczywiste w przypadku osób wymagających najwyższego poziomu wsparcia (nie da się zahibernować na godziny bez wsparcia); średnia liczba godzin dla użytkownika wynosi 548 godzin miesięcznie [137h tygodniowo; dane za lipiec 2025]

Norwegia - brak górnego limitu godzin,

Słowenia - brak górnego limitu godzin, średnia liczba godzin: ponad 300 godzin miesięcznie,

Czechy - do 372 godzin / miesiąc.

Koszty poprawki pojawią się dopiero od 2030 roku, zwiększające się stopniowo, w sposób umiarkowany przez 6 lat, od roku 2030 do roku 2035: od wzrostu o ok. 4% w roku 2030 do wzrostu o ok. 2% w roku ostatnim - 2035.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 9 w ust. 1 w pkt 1 liczbę „80” zastępuje się liczbą „70”.

2) W art. 112 pkt 4-5 otrzymują brzmienie:

“3) 1 stycznia 2029 r. - osoby:

a) które ukończyły 18. rok życia do ukończenia 65. roku życia, i które w skali potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, uzyskały co najmniej 80 pkt,

b) o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2,

4) 1 stycznia 2030 r. - osoby:

a) które ukończyły 18. rok życia do ukończenia 65. roku życia, i które w skali potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, uzyskały co najmniej 75 pkt,

b) umieszczone w podmiotach, o których mowa w art. 46 ust. 1”

3) W art. 112 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

“1 stycznia 2031 r. - osoby, które ukończyły 18. rok życia do ukończenia 65. roku życia, i które w skali potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, uzyskały co najmniej 70 pkt,”

U Z A S A D N I E N I E

Poprawka zakłada obniżenie docelowego progu poziomu potrzeby wsparcia uprawniającego do ubiegania się o prawo do asystencji osobistej z 80 do 70 punktów w skali potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 4b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, oraz do odpowiedniego dostosowania przepisów przejściowych zawartych w art. 112 projektu ustawy.

Celem projektowanej ustawy o asystencji osobistej jest zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami realnego, a nie wyłącznie formalnego, dostępu do usług asystencji, jako narzędzia umożliwiającego niezależne życie, uczestnictwo w życiu społecznym i korzystanie z innych praw na zasadzie równości z innymi osobami. W pierwotnym brzmieniu projektu próg 80 punktów w skali potrzeby wsparcia oznacza objęcie uprawnieniem przede wszystkim osób o najbardziej skumulowanych, wieloobszarowych ograniczeniach w funkcjonowaniu. W praktyce wyklucza to z systemu część osób, które – mimo że nie uzyskują 80 punktów – doświadczają trwałych i znacznych barier w samodzielnym funkcjonowaniu i potrzebują regularnego wsparcia asystenta osobistego.

Dotyczy to w szczególności niektórych grup osób, dla których konstrukcja obecnej skali potrzeby wsparcia nie w oddaje rzeczywisty poziom niezbędnego wsparcia ze strony innych osób, w tym m.in. większości osób niewidomych, a także osób z określonymi rodzajami niepełnosprawności sprzężonych lub złożonych.

W tych grupach ryzyko „statystycznego” zaniżenia wyniku w punktowej skali potrzeby wsparcia, przy jednocześnie wysokich barierach w codziennym funkcjonowaniu, jest znaczące i szeroko znane. Utrzymywanie docelowego progu na poziomie 80 punktów skutkowałoby zatem systemowym, choć pośrednim, ograniczeniem dostępu do asystencji osobistej dla części osób z rzeczywiście znaczną potrzebą wsparcia.

Obniżenie progu w art. 9 ust. 1 pkt 1 do 70 punktów przywraca większą zgodność projektowanego systemu z zasadą równego traktowania osób z niepełnosprawnościami oraz z celem ustawy, jakim jest zapewnienie wsparcia osobom, których samodzielność jest istotnie ograniczona, a nie wyłącznie osobom z najwyższymi, najbardziej skumulowanymi potrzebami wsparcia. Ustawodawca nie dysponuje idealnym narzędziem pomiaru „potrzeby wsparcia”, a skala punktowa – jakkolwiek użyteczna – pozostaje znacznym uproszczeniem.

W takiej sytuacji racjonalne i sprawiedliwe jest przyjęcie progu, który minimalizuje ryzyko wykluczenia z systemu osób faktycznie potrzebujących asystencji osobistej.

Zmiana art. 112 porządkuje i dostosowuje przepisy przejściowe do projektowanego docelowego progu 70 punktów. Przewidziano trzystopniowe, rozłożone w czasie, dalsze obniżanie progu, wobec obecnego:

- od dnia 1 stycznia 2029 r. – objęcie uprawnieniem osób z co najmniej 80 punktami oraz osób, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2 (tj. pozostałych kategorii osób uprawnionych wskazanych w tym przepisie),
- od dnia 1 stycznia 2030 r. – rozszerzenie kręgu uprawnionych o osoby w wieku 18–65 lat z wynikiem co najmniej 75 punktów oraz osoby umieszczone w podmiotach, o których mowa w art. 46 ust. 1,
- od dnia 1 stycznia 2031 r. – pełne dojście do docelowego progu 70 punktów dla osób w wieku 18–65 lat.

Takie ukształtowanie przepisów przejściowych zapewnia spójność systemową między przepisem materialnym (art. 9) a przepisem przejściowym (art. 112) oraz pozwala na stopniowe, przewidywalne poszerzanie katalogu osób uprawnionych. Rozwiązanie to:

- umożliwia administracji publicznej oraz realizatorom asystencji osobistej odpowiednie zaplanowanie i zwiększenie potencjału kadrowego oraz organizacyjnego,
- pozwala na stopniowe zabezpieczenie środków finansowych w ustawie budżetowej,

- ogranicza ryzyko gwałtownego „szczytu” napływu wniosków w jednym roku budżetowym, przy jednoczesnym utrzymaniu docelowego, bardziej sprawiedliwego progu 70 punktów.

Z punktu widzenia skutków finansowych należy podkreślić, że skutki poprawki ujawnią się dopiero w latach 2030–2031, a więc z istotnym wyprzedzeniem czasowym, pozwalającym na ich uwzględnienie w kolejnych planach finansowych państwa.

Obniżenie progu z 80 do 70 punktów nie przełoży się wprost na proporcjonalny wzrost kosztów, ponieważ jedynie część osób z wynikiem w przedziale 70–79 punktów będzie w praktyce korzystała z asystencji osobistej, a w tej grupie znaczny odsetek osób będzie korzystał z usług w niewielkim albo umiarkowanym wymiarze godzin. Według wstępnych szacunków wzrost kosztów w stosunku do wariantu z progiem 80 punktów nie powinien przekroczyć ok. 12–20% licząc od roku 2030 i 2031, będąc rozłożonym na szereg kolejnych lat.

Projektowana poprawka realizuje w ten sposób cel ustawy o asystencji osobistej, jakim jest stworzenie rzeczywiście dostępnego systemu wsparcia, a równocześnie zachowuje ostrożność finansową i organizacyjną, dzięki etapowemu rozszerzaniu kręgu osób uprawnionych. Jest to rozwiązanie proporcjonalne, uwzględniające potrzebę ochrony praw osób z niepełnosprawnościami, przy racjonalnym gospodarowaniu środkami publicznymi.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Poprawka nr 12. Art. 17. Przywrócenie możliwości samodzielnego wnioskowania o ustalenie prawa do asystencji osobistej przez:

- osoby ubezwłasnowolnione całkowicie oraz częściowo
- osobę stale wspierającą osobę ubezwłasnowolnioną

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

W art. 17:

1) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

“Wniosek może złożyć również osoba z niepełnosprawnością, która jest ubezwłasnowolniona całkowicie albo częściowo.”

2) ust. 2 otrzymuje oznaczenie ust. 3.

3) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

“Wniosek może złożyć opiekun prawny lub osoba stale wspierająca osobę z niepełnosprawnością, w tym osobę ubezwłasnowolnioną.”

U Z A S A D N I E

Przywrócenie możliwości samodzielnego wnioskowania o asystencję osobistą przez osoby ubezwłasnowolnione (całkowicie lub częściowo) oraz osoby je stale wspierające jest wypełnieniem zobowiązań określonych w Konwencji ONZ o Prawach Osób z Niepełnosprawnościami, która gwarantuje prawo do podejmowania decyzji dotyczących własnego życia przy odpowiednim wsparciu. Rozwiązanie to umożliwia tym osobom realne uczestnictwo w procesach decyzyjnych oraz wspiera ich drogę do większej niezależności i deinstytucjonalizacji.

Jednocześnie, z uwagi na fakt, że dotyczy to ściśle jedynie złożenia wniosku o ustalenie prawa do asystencji osobistej, a zatem czynności, która sama w sobie może się zakończyć dla osoby z niepełnosprawnością jedynie w sposób neutralny albo pozytywny (nigdy negatywny), nie istnieje tutaj zagrożenie dla osób ubezwłasnowolnionych.

Należy również nadmienić, że ustawowe uregulowanie takiego prawa, jako naturalnie *lex specialis* wobec aktualnego brzmienia przepisów kodeksu cywilnego, jest możliwe od strony prawodawczej i legislacyjnej. Analogiczny przepis w jeszcze poważniejszej materii, bo w dot. wnioskowania do sądu (również jako *lex specialis*) zawiera art. 559 kodeksu prawa cywilnego.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

“W art. 17 po ust. 3 dodaje się ust. 4:

“Osoba z niepełnosprawnością w toku ustalania prawa do asystencji osobistej, na wszystkich etapach tego postępowania, może korzystać ze wsparcia opiekuna prawnego lub osoby stale wspierającej.””

U Z A S A D N I E N I E

Poprawka stanowi przywrócenie gwarancji możliwości korzystania przez osoby z niepełnosprawnością w toku ustalania prawa do asystencji osobistej ze wsparcia opiekuna prawnego lub osoby stale wspierającej.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

W art. 21 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

“Decyzja przyznająca prawo do asystencji osobistej jest wydawana na okres nie krótszy niż rok i nie dłuższy niż 5 lat.”

U Z A S A D N I E

Przywrócenie maksymalnego okresu 5 lat dla ważności decyzji, służy zapewnieniu minimalnej racjonalności wydatkowania środków w zakresie pracy składów ustalających prawo do asystencji osobistej. Umożliwi również użytkownikom asystencji podejmowanie ważnych zobowiązań życiowych o długoletnich konsekwencjach, dla których prawidłowej realizacji niezbędna jest ciągłość dostępu do asystencji osobistej.

Ponadto tworzy to kolejną absurdalną sytuację, której Polacy niedawno się najsilniej sprzeciwili uznając wydawanie orzeczeń na stałe jako najważniejsza inicjatywa deregulacyjna. Oznacza to że przyjęcie maksymalnego czasu trwania krótszego niż 5 lat stanowiłoby wprost zaprzeczeniem działań rządu podejmowanych w ramach deregulacji!

Należy zauważyć, że inne kraje europejskie mają okres maksymalny decyzji o prawie do asystencji osobistej wynoszący od 5 lat aż do wydawania decyzji o charakterze bezterminowym.

Koszty poprawki:

Poprawka mająca pozytywny wpływ na koszt Ustawy, z racji, że zmniejsza o ok. 25-30% koszty ustalania prawa do asystencji osobistej (niepotrzebne przeprowadzanie kolejnych ustaleń w sytuacji, gdy jest pewne, że potrzeby danego użytkownika mogą z czasem jedynie wzrosnąć, np. w przypadku zaniku mięśni), co oznacza oszczędność rządu do kilkudziesięciu milionów złotych rocznie.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji

norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

W art. 46:

- 1) w ust. 1 sformułowanie “pobytu użytkownika w” zastępuje się sformułowaniem “faktycznego przebywania użytkownika na terenie”;
- 2) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
“Przepisu ust. 1 nie stosuje się do świadczenia czynności asystencji osobistej:
 - niezbędnych do umożliwienia użytkownikowi skorzystania z asystencji osobistej poza podmiotem, o którym mowa w ust. 1, w szczególności związanych z opuszczeniem tego podmiotu i powrotem do niego;
 - w czasie, gdy użytkownik realizuje obowiązki zawodowe;
 - w czasie odwiedzin przez użytkownika osoby przebywającej w podmiotach, o których mowa w ust. 1.”

U Z A S A D N I E N I E

Aktualne, zmienione brzmienie zawarte w art 46 ust. 1 (“pobyt”) jest sprzeczne z innymi przepisami ustawy (m.in. z art 46 ust. 3) oraz niezgodne z uzasadnieniem (które korzysta z określenia “przebywanie”).

Aktualne brzmienie (“Asystencja osobista nie jest realizowana w czasie pobytu użytkownika w:”), nawet przy uwzględnieniu wyjątków z ust. 3, można zinterpretować jako literalne wykluczenie wsparcia użytkownika przez asystenta osobistego poza instytucją, oprócz sytuacji realizowania obowiązków zawodowych.

Z drugiej strony zaś jest ono literalnie sprzeczne z brzmieniem art 47 ust. 1 (“W przypadku pobytu użytkownika w podmiotach, o których mowa w art. 46 ust. 1, liczba godzin asystencji osobistej, określona w decyzji przyznającej prawo do asystencji osobistej, ulega pomniejszeniu o 75 %”).

Formalny pobyt w miejscach całodobowego wsparcia nie może być powodem do wykluczenia z możliwości korzystania z asystencji, a jedynie powodować obniżenie liczby godzin z których można korzystać w okresie pobytu. Całkowicie przekreśla to rolę asystencji osobistej jako narzędzia przeciwdziałającego faktycznemu przymusowi zamieszkania OzN w DPS.

Doświadczenia np. Global Coalition on Deinstitutionalization wskazują na kluczową rolę AO w procesie przywracania OZN możliwości zamieszkania we własnym lub współdzielonym mieszkaniu (poza DPS).

Zmiana na słowo “przebywanie” będzie zgodna z ideą tego przepisu, uzasadnieniem oraz resztą przepisów - chodzi o to, że (oprócz kilku wyjątków) z asystencji można korzystać POZA miejscem całodobowego wsparcia.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

W art. 112 w pkt 2 lit b otrzymuje brzmienie:

“osoby, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2,”

U Z A S A D N I E N I E

Obecne w aktualnym brzmieniu Ustawy, tak rażące (dopiero od roku 2030 - w przypadku projektu rządowego) opóźnianie możliwości skorzystania z AOON przez młodzież w wieku 13-17, w kluczowym okresie ich życia, jest niesprawiedliwe oraz nieracjonalne również pod kątem finansów państwa.

Podobne działania ukierunkowane na dzieci i młodzież wykazują SROI (społeczną stopę zwrotu z inwestycji) w wysokości co najmniej 3zł za każdą 1 złotówkę wydaną, co sprawia, że ww. poprawka w istocie przyniesie ostatecznie dla państwa oszczędności finansowe. Kluczowy czas w rozwoju młodego człowieka z niepełnosprawnością wymagającą asystencji osobistej to budowanie poczucia niezależności zarówno w tym młodym człowieku jak i w pozostałych członkach jego rodziny, w tym rodzeństwa. Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Koszty poprawki są analogiczne do przywrócenie w tym zakresie wersji kosztów ustawy rządowej z 5 sierpnia 2025 r

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Poprawka nr 17. Art. 47. Przywrócenie zasady pomniejszania liczby godzin asystencji osobistej z tytułu rozpoczęcia korzystania z określonych usług lub placówek przez urząd wojewódzki, a nie Realizatora.

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

W art 47 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

“Pomniejszenia liczby godzin dokonuje wojewoda i zamieszcza informację o zaktualizowanej liczbie godzin w systemie informatycznym, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, nie później niż w ciągu 7 dni kalendarzowych od uzyskania informacji w zakresie korzystania przez użytkownika z pobytu lub usług realizowanych w podmiotach, o których mowa odpowiednio w ust. 1 i 3.”

U Z A S A D N I E N I E

Obarczenie Realizatora tak poważną odpowiedzialnością i obowiązkiem jakim jest de facto wpływanie na kształt prawa podmiotowego do asystencji osobistej, poprzez zobowiązanie do pomniejszania liczby godzin asystencji osobistej z tytułu rozpoczęcia korzystania z określonych usług lub placówek, jest niezasadne i podważa administracyjny charakter wprowadzania zmian w zakresie przyznanego prawa podmiotowego do asystencji.

Naraża również Realizatorów na ponoszenie odpowiedzialności prawnej, w tym finansowej z tytułu braku adekwatnych informacji w zakresie korzystania przez użytkownika z określonych usług lub placówek.

Właściwym podmiotem pomniejszającym liczbę godzin asystencji osobistej powinien być urząd wojewódzki, jako organ administracji, który odpowiada formalnie za ustalenie prawa do asystencji osobistej.

Poprawka bezkosztowa, posiadająca w rzeczywistości pozytywny wpływ na całościowe wdrażanie ustawy, w tym koszty, z racji na minimalizację m.in. ryzyka dochodzenia należności z tytułu podejmowania błędnych decyzji o pomniejszeniu liczby godzin w oparciu o podmiot (Realizator), który nie zapewnia właściwych gwarancji możliwości odwoławczych od decyzji, jak również przez ograniczony zakres dostępnych informacji.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji

norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

W art. 47 ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Użytkownik oraz asystent osobisty są obowiązani do niezwłocznego, nie później jednak niż w terminie 7 dni kalendarzowych od dnia upływu okresu, o którym mowa w ust. 1 lub 3, poinformowania wojewody, za pośrednictwem systemu informatycznego, o którym mowa w art. 6 ust. 1, o pobycie lub korzystaniu z usług w podmiotach, o których mowa w ust. 1 i 3.”

U Z A S A D N I E N I E

Poprawka zmienia art. 47 ust. 9, przywracając zasadę, że to użytkownik jest zobowiązany do przekazywania wojewodzie, za pośrednictwem systemu informatycznego, informacji o pobycie lub korzystaniu z usług, o których mowa w ust. 1 i 3, w określonym terminie, a w wariantcie alternatywnym rozszerza ten obowiązek również na asystenta osobistego.

Celem jest zapewnienie organowi prowadzącemu postępowanie pełnych, pochodzących bezpośrednio od stron zaangażowanych w świadczenie asystencji danych o sytuacji użytkownika, co ogranicza ryzyko błędnego zmniejszania liczby godzin asystencji i późniejszego dochodzenia nienależnie wypłaconych świadczeń.

Poprawka ma charakter bezkosztowy, a jednocześnie sprzyja sprawniejszemu wdrażaniu ustawy poprzez zmniejszenie ryzyka sporów oraz konieczności dochodzenia nienależnie wypłaconych należności.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

Art. 56 otrzymuje brzmienie:

“Wojewoda wykreśla realizatora z Rejestru realizatorów w przypadku:

1) rażącego naruszenia obowiązków określonych w art. 61 pkt 3, polegającego na:

- a) zaprzestaniu realizowania asystencji osobistej bez uzasadnionego powodu i bez zgody użytkownika,
- b) systematycznym nierealizowaniu asystencji osobistej w wymiarze określonym w decyzji,
- c) braku zapewnienia zastępstwa przez okres dłuższy niż 14 dni;

2) wielokrotnym naruszeniu obowiązków określonych w art. 61 (inne niż pkt 3), jeżeli:

- a) realizator otrzymał co najmniej dwie decyzje o nałożeniu kar administracyjnych na podstawie art. 101,
- b) realizator nie usunął naruszeń w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania wojewody,
- c) naruszenia dotyczą finansowania, ubezpieczeń lub braku koordynatora asystencji osobistej;

3) uniemożliwienia przeprowadzania kontroli lub aktywnego utrudniania czynności kontrolnych;

4) na wniosek realizatora;

5) w następstwie wykreślenia organizacji będącej realizatorem z właściwego rejestru organizacji, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 1;

6) trwałego niespełniania warunków określonych w art. 52 ust. 1 pkt 2, w szczególności:

- a) zaciągnięcia zaległości w podatkach lub składkach (po bezskutecznym upływie terminu do zapłaty),
- b) skazania członka zarządu za przestępstwo,
- c) braku zasobów organizacyjnych do świadczenia usług.”

U Z A S A D N I E N I E

Proponowana poprawka wprowadza precyzyjne i proporcjonalne kryteria wykreślenia realizatora, eliminując sytuacje, w których drobne formalne błędy (np. pomyłki w rozliczeniach z PFRON, krótkotrwale zaległości podatkowe czy postępowania egzekucyjne z tytułu drobnych zobowiązań) skutkują automatycznym wykreśleniem organizacji. Dzięki temu użytkownicy i

asystenci osobiści nie pozostają nagle bez wsparcia, a sankcje koncentrują się na realnych, rażących naruszeniach jakości usług.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Poprawka nr 20. Art. 86. Przywrócenie zasady ogłaszania przez powiaty publicznie, odpowiednio wcześniej przed ostatecznym terminem na otwarcie naboru dla gmin/NGO - który sposób realizacji jest planowany oraz przywrócenie zakazu wymagania lub premiowania przez powiaty wkładu własnego organizacji pozarządowej.

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

Art 86 otrzymuje brzmienie:

“1. Na co najmniej osiem miesięcy przed planowanym rozpoczęciem kolejnego okresu realizacji prawa do asystencji osobistej, powiat informuje o planowanym sposobie realizacji tego prawa w kolejnym okresie realizacji, w szczególności poprzez zamieszczenie informacji:

1) w Biuletynie Informacji Publicznej,

2) na swojej stronie internetowej oraz

3) w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1

– ze wskazaniem informacji, o których mowa w art. 86 ust. 2, w szczególności czy planowane jest zawarcie przez powiat porozumienia w sprawie powierzenia zadań z zakresu asystencji osobistej gminom lub powierzania tych zadań podmiotom, o których mowa w art. 52 ust. 1.

2. Planowany sposób realizacji, o którym mowa w ust. 1 może ulec zmianie w przypadku zaistnienia uzasadnionych okoliczności, w szczególności uzyskania przez powiat informacji o możliwości zapewniania asystencji osobistej w sposób wskazany w art. 82 ust. 4.

3. Powiat, nie później niż na 6 miesięcy przed rozpoczęciem kolejnego okresu realizacji asystencji osobistej, ogłasza nabór realizatorów wpisanych do Rejestru realizatorów.

4. Ogłoszenie o naborze zawiera w szczególności informacje o:

1) podmiotach uprawnionych do składania wniosków;

2) rodzaju zadań powierzonych do realizacji;

3) szacowanej wysokości środków przeznaczonych na realizację zadania;

4) trybie składania wniosków;

5) kryteriach i sposobie oceny wniosków;

6) terminie i warunkach realizacji powierzonych zadań;

7) warunkach przekazania środków i szacowanej maksymalnej wysokości dla danego podmiotu;

8) terminie i miejscu składania wniosków;

9) terminie rozpatrzenia wniosków.

5. Kryteria wyboru realizatora lub realizatorów asystencji osobistej nie mogą obejmować wnoszenia wkładu własnego do realizacji zadania;”

6. Powiat informuje o naborze realizatorów w Biuletynie Informacji Publicznej.
7. Nabór realizatorów trwa nie krócej niż 30 dni kalendarzowych.
8. Ogłoszenie wyników naboru następuje nie później niż 45 dni kalendarzowych od dnia zakończenia naboru, jednak nie później niż na 3 miesiące przed rozpoczęciem kolejnego okresu realizacji asystencji osobistej. Powiat zawiera porozumienia z wybranymi w naborze realizatorami.
9. Powierzenie realizacji asystencji osobistej następuje na okres minimalnie 3 lat.”

U Z A S A D N I E N I E

Poprawka przywraca obowiązek wczesnego, publicznego informowania przez powiat o planowanym sposobie realizacji prawa do asystencji osobistej (w tym o zamiarze powierzania zadań gminom lub podmiotom z art. 52 ust. 1), z odpowiednim wyprzedzeniem względem naboru realizatorów. Ma to kluczowe znaczenie z uwagi na minimalny trzyletni okres powierzenia realizacji asystencji osobistej, który z jednej strony gwarantuje stabilność, jednakże wiąże się też z długoterminowymi konsekwencjami organizacyjnymi i finansowymi zarówno dla powiatów, jak i dla gmin oraz organizacji pozarządowych.

Wczesne ogłoszenie planowanego modelu realizacji asystencji osobistej pozwala potencjalnym realizatorom i stronie społecznej na podjęcie merytorycznego dialogu z powiatem co do optymalnego sposobu zapewnienia asystencji (co jest już aktualnie bardzo dobrą praktyką części samorządów w ramach programu “Asystent osobisty”, jednakże powinno być ustawowym standardem), a następnie rzetelne przygotowanie ofert oraz urealnienie planowania kadrowego i organizacyjnego.

Doprecyzowanie zasad ogłaszania naboru i harmonogramu rozstrzygnięcia wzmacnia transparentność procedur, ogranicza ryzyko opóźnień i zapewnia wystarczający czas na przygotowanie oraz wdrożenie powierzonych zadań przed kolejnym okresem realizacji. Służy to stabilności świadczenia usług asystencji osobistej oraz ciągłości wsparcia dla użytkowników, dla których zmiana realizatora lub modelu organizacyjnego ma bezpośredni wpływ na codzienne funkcjonowanie.

Jednocześnie przywrócenie zakazu wymagania lub premiowania wkładu własnego realizatorów zapobiega ryzyku przerzucania na organizacje pozarządowe ukrytych kosztów obsługi i koordynacji asystencji (w szczególności w formie wkładu osobowego), co szczególnie przy niskich poziomach kosztów obsługi mogłoby wykluczyć z naboru organizacje o mniejszych zasobach finansowych, w tym lokalne, wyspecjalizowane podmioty. Poprawka wzmacnia konkurowanie przede wszystkim jakością oferowanego wsparcia, doświadczeniem w pracy z osobami z niepełnosprawnościami i rzetelnością organizacyjną, zamiast zdolności do finansowego „dokładania” do zadania. Sprzyja to równemu dostępowi różnych podmiotów do naboru oraz lepszemu ukierunkowaniu środków publicznych na zapewnienie wysokiej jakości, stabilnego wsparcia użytkownikom asystencji osobistej.

Należy również podkreślić, że zaproponowana poprawka przywraca wcześniejsze brzmienie projektu rządowej ustawy o asystencji osobistej, zawarte w ramach projektu przekazanego Stały Komitet Rady Ministrów w dniu 29 kwietnia 2025 r.

Poprawka bezkosztowa, posiadająca w rzeczywistości pozytywny wpływ na całościowe wdrażanie ustawy, w tym całościowe koszty.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

Art. 115 otrzymuje brzmienie:

“W zakresie sposobu realizacji prawa do asystencji osobistej przez powiat w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2027 r.:

1) powiat, nie później niż z dniem 15 sierpnia 2026 r., informuje na swojej stronie internetowej, w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu powiatowego, czy jest planowane:

- a) powierzanie realizacji asystencji osobistej realizatorom wpisanym do Rejestru realizatorów;
- b) zawieranie porozumienia z gminą lub gminami na realizację asystencji osobistej.

2) w przypadku powierzania przez powiat realizacji asystencji osobistej realizatorom wpisanym do Rejestru realizatorów:

- a) powiat, nie później niż z dniem 30 września 2026 r., ogłasza nabór realizatorów wpisanych do Rejestru realizatorów;
- b) nabór na realizację asystencji osobistej trwa nie krócej niż 30 dni kalendarzowych;
- c) ogłoszenie wyników naboru następuje nie później niż 45 dni kalendarzowych od dnia zakończenia naboru, jednak nie później niż z dniem 15 grudnia 2026 r.
- d) powiat zawiera porozumienia z wybranymi w naborze realizatorami.”

U Z A S A D N I E N I E

Projektowana poprawka przywraca w przepisie przejściowym na rok 2027 rozwiązania czasowe odpowiadające ogólnym zasadom z art. 86, w tym obowiązek odpowiednio wczesnego poinformowania o planowanym sposobie realizacji asystencji osobistej oraz przeprowadzenia naboru realizatorów, gdy powiat planuje powierzenie świadczenia usług gminom lub organizacjom pozarządowym.

Obecne brzmienie art. 115 wyłącza stosowanie tych ogólnych terminów w pierwszym, kluczowym roku funkcjonowania systemu, co zwiększa ryzyko opóźnień po stronie powiatów oraz braku gotowości gmin i organizacji pozarządowych do rozpoczęcia realizacji usług od początku 2027 r.

Przywrócenie szczegółowych „bezpieczników czasowych” w okresie przejściowym zapewnia przejrzystość działań powiatów, umożliwia realizatorom odpowiednie przygotowanie

organizacyjne i kadrowe oraz wzmacnia bezpieczeństwo użytkowników asystencji osobistej w fazie startowej systemu.

Poprawka ma charakter porządkujący i zabezpieczający, pozostaje bezkosztowa dla sektora finansów publicznych, a jednocześnie sprzyja sprawnemu i terminowemu uruchomieniu usług asystencji osobistej w skali kraju.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA robocza **do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami** **(druk sejmowy nr 1929)**

1)

Art. 114. wskazujących okresy w których dana grupa osób (np. osoby mające co najmniej 85 punktów potrzeby wsparcia) może złożyć wniosek o ustalenie prawa do asystencji osobistej

Brzmienie poprawki:

Umożliwienie składania wniosków o ustalenie prawa do asystencji osobistej na 4 miesiące przed czasem otwarcia możliwości korzystania z asystencji osobistej, np.:

dla osób, które mogą korzystać z asystencji osobistej od 1 stycznia 2028 - możliwość składania wniosków o ustalenie prawa do asystencji osobistej od 1 września 2027.

U Z A S A D N I E N I E

Aktualne brzmienie powoduje, że wszystkie osoby mają możliwość składać wniosek od 1 stycznia 2027 r., niezależnie od tego kiedy faktycznie będą mogły zacząć korzystać z asystencji. Np. osoby mające 80-84 punkty potrzeby wsparcia mogą składać wnioski o asystencję już od 1 stycznia 2027, nawet pomimo tego, że będą mogły skorzystać z asystencji dopiero od 2030 roku.

Nie tylko wprowadza te osoby w błąd i powoduje, że decyzja o AOON do czasu skorzystania z niej - może już przestać obowiązywać, ale też stworzy absurdalnie duże kolejki do ustalania prawa co wykluczy osoby, które miały skorzystać z asystencji jeszcze w 2027.

Poprawka bezkosztowa, mająca w istocie pozytywny wpływ na koszt Ustawy, z racji, że wyklucza możliwość składania wniosków, które i tak mogą stracić ważność przed możliwością skorzystania z przyznanego uprawnienia do asystencji osobistej

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

Brzmienie poprawki:

“W art. 125 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

“art. 6 ust. 1 i art. 7, które wchodzi w życie pierwszego dnia czternastego miesiąca od ogłoszenia.””

U Z A S A D N I E N I E

Przywrócenie uzgodnionego i zaakceptowanego okresu vacatio legis, zgodnego z brzmieniem ustawy z 5 sierpnia 2025 r.

Brak wdrożenia poprawki oznacza poważne ryzyko braku możliwości rozpoczęcia świadczenia asystencji osobistej w założonym czasie (kwiecień 2027).

Poprawka bezkosztowa, mająca w istocie pozytywny wpływ na koszt Ustawy, z racji, że wyklucza możliwość składania wniosków, które i tak mogą stracić ważność przed możliwością skorzystania z przyznanego uprawnienia do asystencji osobistej.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

W art. 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Zakład Ubezpieczeń Społecznych tworzy, rozbudowuje, dostosowuje i utrzymuje system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, oraz zapewnia funkcjonowanie tego systemu, w tym możliwość korzystania z jego funkcjonalności za pośrednictwem aplikacji, również w przypadku braku dostępu do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w zdaniu pierwszym. Dane wprowadzone w takim trybie są przekazywane do tego systemu niezwłocznie po przywróceniu dostępu do tego systemu.”

U Z A S A D N I E N I E

Poprawka jest niezbędną odpowiedzią na realne wykluczenie cyfrowe (w zakresie zasięgu, jakości oraz stabilności dostępu do sieci internetowej) wielu mieszkańców Polski, które może stać się w innym wypadku powodem braku działania ustawy w istotnej części miejscowości i obszarów.

Poprawka bezkosztowa (powinno to być jedno z podstawowych założeń systemu), posiadająca w rzeczywistości pozytywny wpływ na całościowe wdrażanie ustawy, w tym koszty, z racji na to, że zmniejsza liczbę sytuacji, w której koordynator musiałby wybrać się do osobiście do miejsca zamieszkania użytkownika, aby rozwiązać problem związany z wykluczeniem cyfrowym.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r.

o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

W art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

“Użytkownikowi przysługuje prawo do korzystania z doradztwa wzajemnego w wymiarze nie większym niż 10 godzin w każdym półroczu roku kalendarzowego.”

U Z A S A D N I E N I E

Maksymalny limit wsparcia doradców wzajemnych wynoszący 5h na półrocze w nielicznych, ale ważnych sytuacjach, może być zbyt niski i należy przywrócić pierwotne założenie maksymalnego limitu wynoszącego 10h na półrocze. Usługa asystencji osobistej w pierwszych latach po przyjęciu ustawy wciąż stanowić będzie dla większości użytkowników nową formę wsparcia, z której wcześniej nie mogli korzystać. Mimo stopniowego wzrostu liczby osób korzystających z asystencji osobistej finansowanej z Funduszu Solidarnościowego, nadal przeważająca liczba osób potrzebujących tego wsparcia - nie korzysta z niego (do rozważenia powołanie się na raport NIK z 2022).

Poprawka marginalnie kosztowna (ok. 0,01% kosztów ustawy), przywrócenie w tym zakresie wersji kosztów ustawy rządowej z 5 sierpnia 2025 r.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

W art. 40 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

“korzystania z superwizji asystencji osobistej w wymiarze do 12 godzin w każdym półroczu roku kalendarzowego”

U Z A S A D N I E N I E

Superwizja ma charakter fakultatywny. W żadnym z zawodów, które się superwizują (np. pracownicy socjalni) nie ma sytuacji nadużywania dostępu do superwizji, zaś sztuczne jej ograniczanie do niskich wartości uderza w jej skuteczność.

Standardowo superwizja jest realizowana 1 raz w miesiącu i w takich interwałach czasowych trwa nie krócej niż 2 godziny.

Wyjątkowo superwizja może być realizowana raz na 2 miesiące, jednakże przy takich interwałach czasowych to czas trwania 1 sesji musi być odpowiednio dłuższy.

Poprawka marginalnie kosztowna (ok. 0,01% kosztów ustawy).

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

W art. 49:

1)ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych, na podstawie danych zebranych z ewaluacji świadczenia asystencji osobistej, o której mowa w ust. 8:

- 1) dokonuje analizy jakości asystencji osobistej;
- 2) wskazuje na nieprawidłowości, jeżeli takie wystąpiły, oraz rodzaje działań naprawczych, które należy zastosować;
- 3) opracowuje publicznie dostępne zbiorcze zestawienia, w tym ocenę jakości świadczenia asystencji osobistej przez asystentów osobistych oraz realizacji asystencji osobistej przez realizatorów, z uwzględnieniem wyników ewaluacji dokonanej przez użytkowników, asystentów osobistych i koordynatorów asystencji osobistej, oraz udostępnia te zestawienia i rankingi w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1;
- 4) przekazuje informacje, o których mowa w pkt 1–3, wojewodom za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1.”

2)ust. 11 otrzymuje brzmienie:

“Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób realizacji ewaluacji świadczenia asystencji osobistej, w tym sposób opracowywania oraz udostępniania zbiorczych zestawień, o których mowa w ust. 10 pkt 3, mając na względzie konieczność zagwarantowania wysokiej jakości i właściwego poziomu bezpieczeństwa świadczenia asystencji osobistej oraz ochrony danych osobowych.”

U Z A S A D N I E

Publiczne rankingi jakości są najlepszym papierkiem lakmusowym zadowolenia z usług, w tym publicznych, są sygnałem o poziomie jakości usługi i powinny być stosowane wszędzie tam, gdzie mamy do czynienia z czynnikiem ludzkim i usługami na rzecz drugiego człowieka.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

W art. 61 w ust. 1 w pkt 10 lit b otrzymuje brzmienie:

“Na jednego użytkownika przypada średnio nie mniej niż 5 godzin pracy koordynatora w miesiącu, przy czym jeden koordynator nie może być przypisany do większej liczby użytkowników niż 30.”

U Z A S A D N I E N I E

W ramach projektu rządowego nastąpiła drastyczna, negatywna zmiana: nastąpiło podwójne obniżenie jakości koordynacji - z 1 koordynatora na 30 użytkowników na 1 koordynatora na 60 użytkowników + 90 asystentów (zgodnie z OSR). Oznacza to 1 koordynator na łącznie 150 osób.

Zwiększona maksymalna liczba użytkowników przypadających na 1 koordynatora czyni bardzo trudnym dbanie o jakość usług, bieżący kontakt z OzN i asystentami, monitorowanie jakości i terminowości usług w miejscach, gdzie są realizowane; podejmowanie działań naprawczych w razie istotnych trudności w relacji między OzN a asystentem, a wreszcie skuteczne reagowanie na brak rzetelności realizacji usługi.

Należy przywrócić brzmienie dotychczasowe oparte na realnych danych świadczenia wsparcia oraz wniosków wynikających z pilotażu asystencji osobistej.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą, choć powinna być powiązana z zapewnieniem racjonalnej wysokości kosztów obsługi.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA robocza

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

1) Uzupełnienie zakresu zadań koordynatora:

- a. 5) zatwierdza w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1:
 - i. a) ewidencję godzin świadczenia asystencji osobistej,
 - ii. b) ewidencję urlopów udzielanych asystentom osobistym,
- b. 12) organizuje mediacje między użytkownikiem a asystentem osobistym;
- c. 13) wspiera użytkownika w wyborze asystenta osobistego zgodnie z indywidualnymi potrzebami, na jego wniosek;
- d. 15) organizuje z Rejestru Asystentów zastępstwo za asystenta osobistego na czas korzystania przez niego ze zwolnień lekarskich, urlopów i innych okoliczności uniemożliwiających mu świadczenie asystencji osobistej;
- e. 16) zapewnia możliwość podnoszenia kompetencji asystentów osobistych, w tym przez umożliwienie im udziału w szkoleniach specjalistycznych;
- f. 17) monitoruje, zapewnia ewaluację i kontroluje jakość asystencji osobistej świadczonej przez asystentów osobistych, których zatrudnia, również w miejscu świadczenia asystencji osobistej;
- g. 18) monitoruje i rejestruje wypadki związane ze świadczeniem asystencji osobistej;
- h. 19) organizuje instruktaż specjalistyczny i szkolenie z pierwszej pomocy dla asystentów osobistych.

Uzupełnienie zadań Realizatora, które i tak będzie musiał realizować:

- i. rekrutuje asystentów osobistych
- j. przedstawia użytkownikom kandydatów na asystentów osobistych,
- k. pomaga przy rozliczaniu się elektronicznym przez użytkowników (część użytkowników, w szczególności na terenach wiejskich, będzie wymagała, szczególnie na początku, bezpośredniego wsparcia koordynatora na miejscu, czyli aby koordynator do nich przyjechał)

U Z A S A D N I E N I E

Jest bardzo ważne, aby precyzyjnie określić zakres zadań koordynatora, ponieważ zapobiegnie to dowolnym interpretacjom powiatów/Realizatorów i nie dopuści do sytuacji, gdy koordynator nie będzie wykonywał jakiegoś zadania istotnego dla funkcjonowania systemu.

Każdy koordynator, w każdym powiecie musi mieć dokładnie ten sam, dokładnie określony i zgodny z rzeczywistymi potrzebami zakres obowiązków, aby wszystkie przewidziane zadania rzeczywiście były wykonywane, co bezpośrednio wpłynie na jakość wsparcia i usprawni proces realizacji ustawy.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest spreczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

1) W art 82 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Powierzenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 i ust. 5, następuje na podstawie umowy zawieranej w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, według wzoru określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 11.”

2) W art 82 dodaje się ust. 11 w brzmieniu:

“Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór umowy, o której mowa w ust. 6, uwzględniając potrzebę:

- zapewnienia jednolitych na obszarze kraju warunków powierzania realizacji asystencji osobistej, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 i ust. 5;
- przejrzystego i jednoznacznego określenia praw i obowiązków stron umowy oraz wymagań wobec realizatora asystencji osobistej;
- efektywnego przekazywania środków oraz zapewnienia płynności finansowania realizacji asystencji osobistej.”

U Z A S A D N I E N I E

Wdrożenie jednolitego wzoru umowy ułatwi realizację zarówno dla powiatów jak i NGO, a jednocześnie wykluczy sytuacje gdy na terenie kraju będą stosowane radykalnie różne umowy oraz wymagania wobec realizatorów.

Z kolei brak zapewnienia pełnej cyfryzacji może spowodować faktyczny paraliż realizacji Asystencji osobistej, z racji na fakt, że każda zmiana w decyzji któregośkolwiek z użytkowników będzie powodować konieczność aneksowania umowy między powiatem a NGO, a zatem taka konieczność może być w każdym miesiącu (a jeden większy powiat może mieć nawet kilkadziesiąt i więcej takich umów).

Koszty poprawki:

Poprawka bezkosztowa, posiadająca w rzeczywistości pozytywny wpływ na całościowe wdrażanie ustawy, w tym koszty, z racji na wprowadzenie jednolitego wzorca umów, niwelującego dodatkowe koszty przygotowywania przez samorządy osobnych umów. Ponadto

niweluje ryzyko nieświadomego zastosowania brzmień umów potencjalnie sprzecznych z postanowieniami ustawy, wobec czego zwiększa pewność działania zarówno powiatów jak i NGO.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

Art. 83 otrzymuje brzmienie:

“1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zapewnia osobie z niepełnosprawnością w oddziałach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dostęp do środków technicznych umożliwiających złożenie wniosku o przyznanie prawa do asystencji osobistej oraz zapewnia pomoc w złożeniu tego wniosku drogą elektroniczną w sposób, o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 1.

2. Powiat zapewnia osobie z niepełnosprawnością w siedzibie powiatu lub innych miejscach wyznaczonych przez powiat, dostęp do środków technicznych umożliwiających złożenie wniosku o przyznanie prawa do asystencji osobistej oraz zapewnia pomoc w złożeniu tego wniosku drogą elektroniczną w sposób, o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 1.

3. Na pisemny albo ustny wniosek osoby z niepełnosprawnością, lub osoby, o której mowa w art. 17 ust. 1 lub 2, uzasadniony wykluczeniem cyfrowym lub wykluczeniem komunikacyjnym lub innymi przyczynami uniemożliwiającymi dotarcie osobie z niepełnosprawnością do miejsc, o których mowa w ust. 2, powiat zapewnia dostęp do środków technicznych umożliwiających złożenie wniosku o ustalenie prawa do asystencji osobistej oraz zapewnia pomoc w złożeniu wniosku drogą elektroniczną w sposób, o którym mowa w art. 19 ust. 2, w miejscu zamieszkania lub w miejscu pobytu osoby z niepełnosprawnością – niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.”

U Z A S A D N I E N I E

Aktualne brzmienie przepisu sprawia, że w radykalnej większości miejsc wsparcie w złożeniu wniosku w miejscu zamieszkania OzN będzie fikcją.

Wcześniejsze, obecne w rządowej wersji ustawy z dnia 5 sierpnia 2025 r., brzmienie przepisów osobno wskazywało na wsparcie powiatu w złożeniu wniosku w siedzibie oraz osobno wsparcie w miejscu zamieszkania i pobytu.

W tym drugim przypadku, jeśli wniosek był umotywowany wykluczeniem komunikacyjnym to powiat miał obowiązek wesprzeć osobę w złożeniu wniosku w miejscu zamieszkania lub pobytu - więc nie było narzędzia umożliwiającego zobligowanie osoby składającej wniosek do stawienia się w urzędzie – to urząd musiał pojechać do osoby.

W aktualnej wersji to powiat wyznacza miejsce wsparcia osoby (siedziba powiatu lub inne wyznaczone przez powiat miejsce, miejsce zamieszkania lub pobytu osoby) i de facto może

zmusić osobę do przyjazdu. Jeśli zaś nie przyjedzie - to będzie wina OzN. Fikcyjna opcja zgodnie z prawem teoretycznie bowiem była.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą. Środki na ten cel są w dalszym ciągu założone w ramach OSR projektu, jednakże bez poprawki nie zostaną one efektywnie wydatkowane.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

W art. 89 w ust. 1 po pkt 14 dodaje się pkt 15 w brzmieniu:

“rozpatruje w ciągu 30 dni skargi dotyczące asystencji osobistej, w szczególności zgłaszane przez użytkowników, osoby stale ich wspierające, asystentów osobistych, koordynatorów asystencji osobistej lub realizatorów”

U Z A S A D N I E N I E

Każdy obywatel, w tym OzN i asystent ma prawo do wyrażenia niezadowolenia z realizacji usługi. Tym bardziej realizowanej ze środków publicznych i w celu podniesienia jakości życia grup defaworyzowanych oraz wpływania na niezależne życie obywateli jak również rozwój rynku pracy. Mechanizm skargowy pozwoli eliminować konflikty, gospodarować środkami publicznymi w sposób transparentny oraz ewakuować jakość usługi.

Poprawka bezkosztowa, z racji na to, że bez poprawki skargi i tak byłyby przekazywane do Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych jednakże ich waga mogłaby być umniejszana.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

W art. 104 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„w art. 6 po ust. 4c dodaje się ust. 4d w brzmieniu:

„4d. Asystenci osobiści zatrudnieni na podstawie kontraktu, o którym mowa w art. 68 ustawy z dnia ... o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami, podlegają ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, chorobowemu oraz wypadkowemu na zasadach określonych dla osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.”;

U Z A S A D N I E N I E

Niezbędne w zakresie zapewnienia podstawowego bezpieczeństwa pracy jako asystent osobisty oraz przeciwdziałania ryzykom też. uśmieciovienia pracy asystenta osobistego.

Poprawka bezkosztowa. Obligatoryjność ubezpieczenia chorobowego nie zwiększa kosztów ustawy.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

Przywrócenie możliwości samozarządzania (budżetu osobistego)

Poprawka została przygotowana jako poprawka do projektu poselskiego. Wymaga ona zmiany brzmienia szeregu artykułów, ale oprócz zmiany numeracji artykułów od ok art. 75 nie zmienia ono bardzo istotnie samego kształtu ustawy - są to w większości zmiany punktowe oraz dodanie dodatkowych ustępów/artykułów zgodnie z brzmieniem ustawy z 5 sierpnia 2025.

U Z A S A D N I E N I E

Samozarządzanie (budżet osobisty) jest fundamentalną częścią realizacji faktycznej, zgodnej z zobowiązaniami Polski wynikającymi z Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami, ustawowej asystencji osobistej. Kwestia ta została jednoznacznie określona m.in. w ramach Komentarza nr 5 (17) do Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami ([link do treści Komentarza w języku polskim](#)).

Ponadto - rozliczanie w tej formule generuje oszczędności dla budżetu państwa – użytkownicy samozarządzający asystencją osobistą otrzymują niższe środki na zarządzanie i obsługę księgowo-kadrową niż Realizatorzy. Przyjęcie poprawki jest zatem dodatkowo związane z pozytywnymi skutkami dla budżetu państwa, a zatem dla również dla polityki fiskalnej państwa.

Poprawka mająca pozytywny wpływ na koszt Ustawy, z racji, że samozarządzanie jest bardziej efektywne (miało według wersji ustawy rządowej z dnia 29 sierpnia niższy poziom kosztów obsługi) od strony wydatkowania środków niż inne formy zarządzania asystencją osobistą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r.

o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

Do druku nr 1929

POPRAWKA

do rządowego projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami **(druk sejmowy nr 1929)**

W rządowym projekcie ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadza się następujące zmiany:

Wdrożenie/doprecyzowanie odpowiedzialności użytkownika oraz asystenta osobistego za sytuację celowego niewłaściwego wykorzystania środków na realizację asystencji osobistej

U Z A S A D N I E N I E

W środowisku OzN nie ma przyzwolenia nawet na marginalne sytuacje celowego niewłaściwego wykorzystania środków na realizację asystencji osobistej. Propozycje są odpowiedzialne.

99% osób korzystających z asystencji nigdy nie dopuściłaby się podobnych działań i wobec czego nie ma powodu się obawiać podobnych przepisów.

Środowisko OzN nie chce aby zupełnie marginalne, jednostkowe sytuacje (które statystycznie przy każdej formie wsparcia mogą się pojawić jako marginalny odsetek) rzuciły cień na 99% uczciwych i sprawiedliwych osób - stąd wskazana propozycja, która ma na celu odstraszenie osób nieuczciwych i doprecyzowanie odpowiedzialności.

Zapis istnieje w wielu podobnych aktach prawnych i powinien znaleźć się także w tej ustawie.

Poprawka nie ma wpływu na wydatki związane z ustawą.

Przedmiot poprawki nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Poprawka nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Poprawka nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Poprawka nie zawiera przepisów regulacyjnych lub przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).